

miljøpartiet
de grønne

andøy

LOKALPROGRAM 2019-2023

Miljøpartiet De Grønne **Andøy**

INNHold

1. Miljøpartiet De Grønne i Andøy	3
2. Andøysamfunnet fremover - hvor skal vi?	3
Et sterkt Andenes - navet i Andøysamfunnet	3
Risøyhamn - ny skole på plass - nye boligtomter og næringsarealer	3
Bleik - rassikring, boligtomter og livskvalitet	4
Dverberg - kultur og skaperglede	4
Mer demokrati	4
3. Andøy kommune i dag - muligheter og utfordringer	5
Kommunal drift og økonomiske utfordringer	5
Eiendomsskatten	5
4. Planlegging som verktøy for folkeengasjement	7
5. Kultur	8
6. Barns oppvekst	9
7. Ung i Andøy	10
8. Folks helse og helsetjenester	10
Nulltoleranse for mobbing	11
9. Energi, klima og miljø	12
10. Våre ressurser og næringsutvikling	13
11. Nye innbyggere, rekruttering og arbeid	15
12. Infrastruktur og tekniske tjenester	17

HVORFOR DE GRØNNE NÅ?

Grønn politikk er basert på solidaritet med alle som lever i dag, med natur, dyr og framtidige generasjoner. Dagens politikk fører til økende global ulikhet, noe som igjen fører til økt ustabilitet, ufred og nød. Samtidig baserer dagens velstand seg på utarming av naturressurser, forurensing, utrydding av dyrearter og annet biologisk mangfold. Framtidige generasjoner må bære omkostningene.

De Grønne legger vekt på enkeltmenneskets frihet og likestilling mellom alle, og vi er opptatt av at vår frihet ikke skal krenke andres rett til frihet og verdighet. Miljøpartiet De Grønne bygger politikken på at vi som lever i dag, på en god måte skal forvalte livsgrunnlaget for de som kommer etter oss.

Vi erkjenner at klodens ressurser og økosystem er begrenset, og at vårt samfunn ikke har rett til å ta for seg uforholdsmessig av disse. Vår tids store utfordring er klimaendringene. Bruk av fossil energi har endret atmosfærens balanse, og det haster med å utvikle alternativer.

Miljøpartiet De Grønne ønsker at det skal være balanse mellom det private og det offentlig, mellom by og bygd, mellom rik og fattig. Vi har tillit til den særnorske økonomien, som fordeler goder og samtidig belønner nyskapning og det private initiativ. Vi ser mange fordeler med private løsninger, men er skeptiske til full kommersialisering av offentlige tjenester. De Grønne vil bruke markedet der det fungerer best, og offentlige løsninger der det fungerer best. Vi kan i partipolitikken samarbeide både til høyre og venstre, men vil forsvare velferdsstaten.

Det grønne skiftet er i gang og De Grønne opplever økt interesse og oppslutning. Vi ser fram til at det norske folk får så sterk fokus på grønn politikk at vi også på dette området kan regne oss som noen av de beste bidragsyterne til det globale grønne skiftet.

1. Miljøpartiet De Grønne i Andøy

Miljøpartiet De Grønne i Andøy er et friskt pust i den Andøypolitiske hverdagen. Vi ønsker mer synlig politisk debatt i Andøy og mer åpenhet om hva som skjer i kommunal sammenheng. Miljøpartiet De Grønne har etter stortingsvalget hatt en flott vekst. Vår stortingsrepresentant Une Bastholm er alene - men har satt standarden i mange politiske debatter de to årene hun har vært på Stortinget. Vi ønsker også lokalt å sette standarden for fremtidens politiske debatter.

Vårt hovedmål er et samfunn for mennesker av mennesker i pakt med natur og de omgivelser vi kan høste overskuddet av. Et bærekraftig samfunn i økologisk balanse. Et samfunn med mer helse, mer glede, mindre jag og mer medmenneskelighet. Et liv med større fokus på selve livet og mindre fokus på arbeid og forbruk.

Miljøpartiet De Grønne er til medias frustrasjon blokkuavhengige. Det betyr at det eneste som er sikkert når du stemmer på De Grønne er at du får grønn og fremtidsrettet politikk. Vi heller hverken til høyre eller venstre i politikken. Vi sikter fremover. Fremover med en politikk basert på kunnskap fremfor taktikk og retorikk

2. Andøysamfunnet fremover – hvor skal vi?

Et sterkt Andenes – navet i Andøysamfunnet

Det er mye kjiving og konkurranse mellom bygdene i Andøy. På godt og vondt. Miljøpartiet De Grønne mener at Andøy kommune står sterkest i fremtidens utfordringer med Andenes som et sterkt kommunesenter nord på øya og Risøyhamn som et sterkt senter lengre sør i Andøy, med gode tilbud innen handel, utdanning, omsorg, kultur og livskvalitet. MDG Andøy tror det er nødvendig å satse på Andenes og Risøyhamn som lokale senter dersom Andøy fremdeles skal bestå som egen kommune.

De andre bygdene og tettstedene i Andøy skal få gode rammer til å utvikle seg, men kommunens infrastruktur-, service- og tjenesteproduksjon skal i hovedsak ligge i tilknytning til Andenes og Risøyhamn. Det er viktig for hele kommunen at Andenes og Risøyhamn opprettholder sine funksjoner som tettsteder hvor handel, service og arbeidsplasser kan utvikles, skape nye inntekter og verdier som igjen kan styrke hele Andøysamfunnet.

Risøyhamn – ny skole på plass – nye boligtomter og næringsarealer

Risøyhamn har en strategisk plassering i kommunen. Stedet er livskraftig med handel, kultur og ikke minst Hurtigruteanløp. Bygda huser en av Andøy kommunes viktigste og mest fremtidsrettede bedrifter i Leonard Nilsen og Sønner. Sammen med flere hjørnesteinsbedrifter i Risøyhamn viser LNS et stort engasjement for stedet. MDG Andøy vil utvikle et enda tettere samarbeid mellom kommune og næringsliv i Risøyhamn for sammen å drive en god samfunnsutvikling av tettstedet. Andøy kommune må selvsagt ta

ansvaret for å utvikle Risøyhamn med den infrastruktur som må på plass. Risøyhamn er et sted hvor MDG Andøy mener det bør utvikles/reguleres boligområder og næringsarealer.

Bleik – rassikring, boligtomter og livskvalitet

Bleik er noe for seg selv. Bygda som får til alt når de har bestemt seg for det. Unik i Norge med sin livskraft og sitt engasjement. Bleik er Andøys mest populære bosted -det reflekteres i boligprisene og interessen for de boligene som blir lagt ut for salg.

MDG ønsker at Bleik skal vokse og videreutvikle seg som en bygd med høy livskvalitet. Utvikle nye tomter i kommunal regi på Lyngmoa. Oppføring og salg av nye boliger er viktig for Bleik. Samtidig må det komme en permanent løsning for den rasutsatte strekningen mellom Andenes og Bleik. Løsningen må ivareta myke og harde trafikanter. Eksisterende reguleringsplaner for Bleik må rulleres fordi den hindrer en normal utvikling av landsbyen med muligheter til å bygge på og bygge til.

Dverberg – kultur og skaperglede

Dverberg er per i dag Andøy kommunes mest kreative sted. Kreativitet skaper grunnlag for kultur, og i dag er Dverberg Andøykulturens vugge. Barn og unge fra hele øya får utløp for spilleglede og utfoldelse i det som skjer rundt teaterklubben, TK81. Denne “galskapen” smitter i hele Andøy og er med på å gi gode liv for mange.

MDG ønsker at Dverberg skal fortsette å være den skaperglade bygda den er, gjennom fortsatt satsing, utvikling og samarbeid mellom kommune og kulturlivet på Dverberg. Dverberg skal ha anledning til å utvikle nye kultur og konsepter med utgangspunkt i dagens teaterklubb.

Mer demokrati

Miljøpartiet De Grønne i Andøy ønsker mer debatt og mer diskusjon om Andøys fremtid. Vi vil blant annet åpne opp den politiske debatten ved å legge lyd og bilder fra alle kommunestyremøter på nett og gjøre dem søkbare på sak. Slik kan innbyggerne i Andøy følge med i den politiske debatten og danne seg egne inntrykk av den politikken de ulike partiene og representantene fører.

Andøy kommune må også opprette inntil tre politiske komiteer eller utvalg på sentrale områder. Dagens organisering av kommunens politiske arbeid gir mindre demokrati og mindre samhandling og kunnskapsutveksling mellom politikere og administrasjon. MDG mener at politikere med kunnskap og kjennskap til saker og saksområder fatter bedre vedtak på vegne av innbyggerne.

3. Andøy kommune i dag – muligheter og utfordringer

Kommunal drift og økonomiske utfordringer

Den såkalte BDO-rapporten, eller utredningen om sammenslåing av kommuner i Vesterålen hadde en knusende dom overfor kommunens økonomi. Sittende politikere synes ikke rapporten er noe hyggelig lesning. Ikke så rart –det er resultatet av 15-20 års kommunepolitikk som har blitt vurdert til ”lite godt”. Selv om resultatet var knusende, har ikke dagens posisjon i Andøy klart å ta tak i utfordringene.

Kommunens økonomi har vært svak lenge. De siste årene har uforutsette inntekter reddet kommuneøkonomien og skapt balanse i regnskapene. Innbyggertallet i Andøy er sterkt nedadgående som følge av vedtaket om å legge ned Andøya flystasjon. Samtidig har regjeringen sørget for å ta ned promillen for eiendomsskatt fra 7, til 5 promille. I tillegg til redusert skatteinngang vil Andøy være tapere i overføringen av statlige midler på grunn av nedgang i folketallet. Andøy blir dobbelt straffet på mange måter. Andøy kommune vil mest sannsynlig igjen måtte stifte bekjentskap med denne slitsomme ”ROBEK-lista”. Det er også utfordringer med tjenestenivået, og gjennomføring av lovpålagte oppgaver, som vann, avløp, helse, skole, planlegging, med mer.

I dag ledes arbeidet med omstilling av kommunen av programmet SAMSKAP. Men innsatsen for å omstille Andøy må mangedobles –og da må innbyggere, kommuneansatte, pårørende, elever og foreldre, næringsliv, ungdomsråd, eldreråd, lag, foreninger og fagforeninger stå sammen om å gjennomføre det som må til.

Eiendomsskatten

Det er ikke et mål for MDG i Andøy å skattlegge eiendom. Dessverre har ikke sittende politiske posisjon hatt sterkt nok fokus på kommunens økonomi til at vi kan kutte i eiendomsskatten i Andøy. Andøy kan dessverre rett og slett ikke klare seg uten slik det er i dag, og dette er vi ærlige på. Miljøpartiet De Grønne mener at en bedre, langsiktig løsning enn eiendomsskatt er å sikre kommunene de rammebetingelsene de skal ha over statsbudsjettet, og bruke en større andel av grønne skatter for å sikre inntekter til fellesskapet. Det er ikke de med svakest økonomi som skal betale for kommunens utfordringer, og i Andøy kommune ønsker vi å gjeninnføre et høyt bunnfradrag på eiendomsskatten for å få en bedre sosial profil.

Miljøpartiet De Grønne ønsker at små kommuner også skal ha livets rett. MEN det forutsettes at de må drives godt – bedre enn de store. Tjenestenivået må være godt nok –og tilfredsstillende lovens krav. Samtidig må den lille kommunen ta enda større ansvar for samfunnsutviklingen enn den gjør i dag.

Miljøpartiet De Grønne i Andøy vil jobbe for følgende:

- Opprettholde inntektsgrunnlaget gjennom fortsatt eiendomsskatt de fire neste årene.
- Innføre bunnfradrag i eiendomsskatten.
- Andøy kommune må snarest starte en omstillingsprosess for å få riktig antall ansatte med rett kompetanse i Andøy kommune, og det må utarbeides en rekrutteringspolitikk for de ulike fagområdene.
- Kommunale funksjoner og bygg må samles i større grad enn i dag. Overflødig bygningsmasse selges til markedspris.
- Fagmiljøer må styrkes med krav om etter- og videreutdanning ved ansettelse av personer som ikke har fagutdanning.
- Fleksibiliteten i arbeidsstokken må økes, flere må kunne ulike oppgaver.
- Flest mulig skal kunne jobbe i den stillingsstørrelsen de ønsker seg. Ufrivillig deltid skal til livs.
- En sterk satsing på hjemmebaserte helsetjenester.
- Øke kvaliteten på tjenestene, slik at volumet kan gå ned.
- Gjennomføre systematiske innbyggerundersøkelser for å se om kommunen når sine målsetninger.
- Skape realistiske forventninger til volum og kvalitet på tjenester i befolkningen.
- Bruke planlegging i mye større grad som verktøy til folkeengasjement, budsjettering og gjennomføring av tiltak.
- Andøy kommune må signere ICAN cities appeal, og jobber for FNs atomvåpenforbud.

Miljøpartiet De Grønne er villig til å være med å ta ansvar for denne hestekuren og den påfølgende dugnaden. Vi mener små kommuner som Andøy har livets rett. Men vi må drifte bedre og være smartere enn de store kommunene, og tørre å ta de vanskelige valgene.

4. Planlegging som verktøy for folkeengasjement

Andøy kommune må planlegge bedre. Kommunen må være i forkant av utviklingen for å kunne være med å styre den. Slikt arbeid gjøres i dag gjennom planer. Kommuneplanen med arealdel og samfunnsdel er “kontrakten” mellom politikere og innbyggere. Her står rammene for hvor Andøysamfunnet skal de neste 10 åra.

Det å drive en kommune uten gode planer er som å bygge et hus uten tegninger. Ting blir ikke helt som en hadde tenkt, en mister oversikten og henger seg opp i detaljene, og det blir ofte dyrere enn en så for seg.

Miljøpartiet De Grønne ønsker at Andøy kommune skal planlegge driften og samfunnsutviklingen bedre enn i dag. Slik blir vi bedre rustet til å møte utfordringer som kommer, heller enn å utsette de viktige valgene til handlingsrommet er borte. Vi vil ha mer styring på overordnet nivå og tydelige politiske rammer gjennom gode og fremtidsrettede planer. Dette vil gi både befolkning og næringsliv forutsigbarhet og økt kunnskap, og styrke demokratiet i kommunen.

Vi ønsker å gi Rådmannen større ansvar til å løse oppgavene innenfor rammen av lovverket og de politiske føringer som er vedtatt gjennom gode planer og planprosesser.

Miljøpartiet De Grønne i Andøy vil jobbe for følgende:

- Revidere og gjennomføre kommunens energi og klimaplan.
- Bedre planprosesser, planarbeid og gjennomføring av planer.
- Starte opp kommunedelplan for Andenes.
- Starte opp kommunedelplan for Risøyhamn.
- Revidere hovedplan for vann og avløp.
- Ferdigstille tomter på Lyngmoa, Bleik.
- Revidere reguleringsplanene på Bleik.
- Starte revisjon av kommuneplanens arealdel, med fokus på næring, boliger og bevaring og vern.
- Sørge for at planer og økonomi henger på greip.
- Utvikling av Andenes som kommunesenter i Andøy.
- Styrking av Andenes -by og tettstedsutvikling med utgangspunkt i ny havn, styrking av eksisterende næringsliv, gjennom satsing på Andenes som kommunens handels og administrasjonssenter.

- Igangsette arbeid med kommunedelplan for Andenes med mål om en bærekraftig tettstedsutvikling med en helhetlig plan for næringsutvikling, trafikk, havn, boliger og institusjonsutvikling.
- Rydde opp i forurensning knyttet til avløp.
- Støtte opp om planene om etablering av The Whale på Sløyken.
- Styrking av kulturlivet med scene, kino og bibliotek i sentrum av Andenes.
- Etablere et bytorg på Andenes ved å etablere overbygg over Tore Hund/Kong Hansgt, mellom Arresten, Bakeriet og Andenes Herrekvippering.

5. Kultur

Kultur er viktig for Miljøpartiet De Grønne i Andøy. Andøy har et enormt tilbud av kulturelle og idrettslige aktiviteter. Hver helg og flere ganger i uka kan du oppleve noe spennende, lærerikt, helsefremmende eller morsomt sammen med andre. Vi er heldige som har denne kulturfloraen i vår kommune - og den skal vi ta vare på og gi næring.

Miljøpartiet De Grønne ønsker å skape bærekraftige tettsteder hvor folk skal trives. Ungdomsrådet har gått i bresjen for etablering av kino i Andøy. Vi mener kino er en viktig institusjon for unge, tross et stort tilbud over nett. Kino er en sosial møteplass uten prestasjonskrav. MDG vil derfor jobbe for å etablere et fast kinotilbud på Andenes.

For å utløse driftsfordeler ved en slik etablering vil vi også utrede muligheten til å knytte kulturskoleaktiviteter, bibliotek og øvingslokaler til samme sted, under samme tak. Vi ønsker at et slikt tilbud skal etableres sentralt på Andenes - i sentrumsstrukturen. Dette vil være med å styrke handel, reiseliv og opplevelsen av Andenes som et attraktivt bo-, besøks- og etableringssted. Sammen med gode krefter i næringslivet og i frivilligheten er vi trygge på at et slikt tilbud kan etableres og fungere over tid

Miljøpartiet De Grønne i Andøy vil jobbe for følgende:

- Videre stimulere til dugnadsarbeid i regi av foreninger og ved enkeltpersoner.
- Etablere kino, bibliotek og scene sentralt på Andenes.
- Inngå og utvikle mer forpliktende samarbeid med lokale lag og foreninger for å opprettholde høy aktivitet og for fremme av psykisk og fysisk helse.
- Gjenopprette kulturkontoret som en egen virksomhet med eget budsjett og kultursjef.

6. Barns oppvekst

Det skal satses på barns oppvekst. Glade barn vil ønske å bli i Andøy, eller vil komme tilbake etter utdanning. Vi må gi dem gode grunner til å ville oppdra sine egne barn i Andøy.

Barnehagen og skolen skal være en plass for nysgjerrighet og kunnskap der barn kan vokse opp til å bli samfunnsansvarlige medmennesker. De Grønne legger stor vekt på å gi barn og unge en forståelse av sin rolle som verdensborger, og å utvikle empati og medfølelse for andre mennesker og kulturer, natur og dyr. Vi vil legge til rette for undring og læring om sammenhenger i natur og samfunn.

Gode tilbud når det gjelder barnehage, skole, helse og eldreomsorg er et offentlig ansvar. Likevel kan de offentlige institusjonene på disse områdene suppleres med private, ikke-kommersielle tilbud. De Grønne mener det er viktig å støtte ikke-kommersielle skoler som fremmer alternativ pedagogikk eller som er forankret i livssyn. All opplæring må imidlertid skje etter offentlig godkjenning.

Miljøpartiet De Grønne i Andøy vil jobbe for følgende:

- Opprettholde dagens skole og barnehagestruktur med de ulike pedagogiske tilbudene som eksisterer.
- Skape gode bo og oppvekstområder i Andøy ved å tilrettelegge utearealer og nærlekeplasser.
- Styrke og utvikle helsesøstertjenesten for forebyggende arbeid ved tidlig å kunne fange opp barn og unges helseutfordringer.
- Full barnehagedekning for de som ønsker det. Videreføre kontantstøtteordningen for barn fra 1 til 2 år.
- Tilby skolemat, frukt og grønt til alle barn i Andøyskolen.
- Innføre 1 times fysisk aktivitet daglig for alle i grunnskolen.
- Praktiske emner og oppøving av motoriske ferdigheter skal få en større plass i grunnskolen og elevene får større adgang til å lære praktiske fag.
- Redusere krav til rapportering som ikke er med på å fremme læring.
- Alle elever skal få tilbud om å delta i Elevbedrift i løpet av ungdomsskolen.
- Ta i bruk "dropoutprogrammer" for ungdommer som avbryter skolegangen.
- Der det er fornuftig inngå forpliktene regionale samarbeid for å løse oppgavene til det beste for innbyggerne.
- Legge til rette for at kommunen kan ta imot flere lærlinger så lenge det er behov for

lærlingplasser, og stille krav i offentlig anbud om at bedriften er opplæringsbedrift.

- Innføre 30-sone rundt Andøyskolene.
- Innføre 30-sone i kommunale veier på Andenes.

7. Ung i Andøy

Å vokse opp i Andøy skal være en glede for våre barn. Da ønsker de å kommet tilbake og leve sine liv her.

Miljøpartiet De Grønne i Andøy vil jobbe for følgende:

- Fortsatt satsing på utvikling av idrett og aktiviteter knyttet til alle de flotte anleggene som finnes i Andøy kommune.
- Tilrettelegge for større variasjon i tilbud til barn og unge gjennom styrking av kulturskolen, scene/kino og bibliotek.
- Fortsatt ivareta det flotte arbeidet som gjøres med RMR, TK81 og ungdomskubbene rundt i Andøy.

8. Folks helse og helsetjenester

Andøy kommune skal sikre alle innbyggere den helsetjenesten de har krav på og behov for, enten ved selv å kunne tilby tjenesten eller tilby tjenesten gjennom regionalt samarbeid. Det forebyggende helsearbeidet blir viktigere og viktigere.

Små kommuner har ekstra store utfordringer knyttet til å gi gode helsetjenester, både med tanke på økonomi, og spesialkompetanse hos de som yter tjenester. Ikke minst med tanke på samhandlingsreformen, der kommunene har fått enda større ansvar for å ha spesialkompetanse selv, for å kunne ta imot pasienter som ikke er ferdigbehandlet på sykehus.

MDG vil bruke mer ressurser på kompetanseheving hos helsepersonell som allerede er ansatt i helsetjeneste, framfor å å rekruttere folk utenfra med nødvendig kompetanse.

MDG vil at faglært helsepersonell som selv ønsker det, skal få stillingsstørrelser med ei lønn det går an å leve av. Spesielt gjelder dette stillinger med krav om treårig høyere utdanning. For å få dette til, skal helsepersonell få den utdanning/kompetanseheving som er nødvendig for at de skal kunne eventuelt å arbeide på flere enn ett tjenestested.

MDG vil også rette fokus på yngre mennesker med utviklingsforstyrrelser, psykiske lidelser og elever som står i fare for å droppe ut av skolen. Dette gjennom styrking av

helsesøstertjenesten og et enda bedre samarbeid mellom brukerne selv, NAV, kommunale tjenester og fylkeskommunale tjenester.

For å få dette til, vil MDG samle tjenester i enda større grad i fremtiden på Andenes og i Risøyhamn. Det betyr å etablere nye tjenester/flytte tjenester til større enheter enn i dag. For at kvaliteten på disse tjenestene skal være gode, og at innbyggerne skal oppleve det som trygt og godt å bo i Andøy.

Nulltoleranse for mobbing

Mobbing skjer ikke bare i skolen. De voksne mobber også, kanskje mest på sosiale medier —og barn lærer. En hjørnestein i Miljøpartiet De Grønnes helsepolitikk er økt fokus på forebygging. Mobbing har store og langsiktige konsekvenser for den som utsettes, og det er et stort folkehelseproblem knyttet til dårlig helse og lavere livskvalitet. En stor andel av unge som faller utenfor arbeidslivet har opplevd mobbing.

Forebyggende psykisk helse begynner med fravær av mobbing. MDG Andøy vil ha en nulltoleranse for mobbing i Andøy for voksne og barn. De Grønne i Andøy ønsker derfor en kommunal handlingsplan mot mobbing.

Miljøpartiet De Grønne i Andøy vil jobbe for følgende:

- Gi eldre en verdig alderdom ved å støtte dem til å kunne bo lengst mulig i sitt eget hjem, ved å styrke kommunens hjemmetjeneste.
- Ha et faglig forsvarlig tilbud for de eldre som trenger døgnkontinuerlige tjenester og tilsyn gjennom omsorgsboliger og sykehjem.
- Styrke samarbeidet mellom frivillige organisasjoner som fremmer folks helse og Andøy kommune.
- Bygge nytt sykehjem i Andøy og bygge flere døgnbemannede omsorgsboliger på Andenes og Risøyhamn,
- Øke satsingen på forebyggende helse for folk i alle aldre gjennom tiltak i barnehager, skoler og institusjoner.
- Styrke og utvikle helsesøstertjenesten for forebyggende arbeid ved tidlig å kunne fange opp barn og unges helseutfordringer.
- Styrke samarbeidet mellom NAV, kommune og fylkeskommune for å fange opp unge menneskers helseutfordringer og gi tidlig hjelp.
- Styrke de ansattes kompetanse i helsesektoren.
- Fjerne ufrivillig deltid i helsesektoren.
- Der det er fornuftig inngå forpliktene regionale samarbeid for å løse oppgavene til

det beste for innbyggerne.

- Få KAD-plassen operativ for å kunne ta imot utskrivningsklare pasienter.
- Gjøre større grep for å få fastleger til å etablere seg i kommunen, ved å blant annet se på muligheten for kommunale fastlegestillinger, gjennom ALIS - Allmenleger i spesialisering.

9. Energi, klima og miljø

Miljøpartiet De Grønne setter miljø og bærekraft først. Alltid. Forutsetningen for å kunne leve gode liv i fremtiden avhenger av at vi forvalter fornybare ressurser på en bærekraftig måte.

Framtida er fornybar. Så enkelt og allikevel så vanskelig når vi som nasjon ser oss selv som avhengig av fossile energikilder som olje og gass. Vi i Norge er heldige og har vært dyktige. Det aller meste av vår elektrisitet kommer fra fornybare kilder. Og vi skal fram mot 2022 bygge ut mer fornybar energi i Norge. Vi skal også spare mer elektrisitet enn vi gjør i dag, samtidig som komforten til den enkelte skal øke. Hus og boliger med bedre isolering og bedre vindsperre gir høyere komfort og mindre energibruk – det er godt for den som bor i huset og gir trivsel.

Med tilgang på ny fornybar kraft og redusert forbruk skal vi utvikle nytt og mer bærekraftig næringsliv og vi skal erstatte fossil energibruk i transport og til oppvarming. Fordi det rett og slett er smartere, billigere og mer effektivt.

Miljøpartiet De Grønne i Andøy vil jobbe for følgende:

- Bygge alle nye kommunale bygg med passivhusstandard eller bedre.
- Ved rehabilitering av kommunale bygg skal bygget rehabiliteres til lavenergibygg eller bedre hvor teknisk mulig.
- Fase ut alle kommunale oljekjeler til hovedoppvarming, og bli fossilfri innen 2022.
- Starte arbeidet med å miljøsertifisere kommunenes virksomheter og stimulere næringslivet til å gjøre det samme.
- Etablere en innkjøpspolitikk i kommunen med klare mål på miljø, rettferdig handel og klima.
- Etablere hurtiglader for ladbare biler på Risøyhamn og Andenes, i tråd med regional ladestrategi.
- Bruke eierskapet i Andøy energi til å sikre alle kunder opprinnelsesgaranti for fornybar elektrisitet.

- Utvikle trafikksikre bygder hvor det er lett og trygt å sykle eller gå til ulike gjøremål.
- Drive aktiv, bærekraftig forvaltning av natur og fisk/viltressurser i kommunen.
- Innføre klimaregnskap og klimabudsjett i kommunens virksomhet.
- Delta i den nasjonale og regionale satsingen, Klimapartnere.
- Sikre kommunen klima-, energi- og miljøkompetanse ved ansettelse av miljø og klimarådgiver.
- Stanse planting av svartelistede bartrearter i Andøy.
- Jobbe for å etablere verneområder for å bevare viktig myrområder.
- Jobbe mot utbygging av Andyran vindpark.
- Utvikle gode, tilrettelagte friluftsområder for å unngå slitasje, trafikk-kaos, avfall- og avføringsproblematikk.

10. Våre ressurser og næringsutvikling

Små og mellomstore bedrifter er en viktig del av Andøy sin fremtidige økonomiske utvikling. Det må legges til rette for en økonomisk utvikling som innbefatter allsidighet. MDG ønsker å styrke samarbeidet med de regionale næringshagene som kan tilby nettverk, opplæring, rådgivning og støtte til lokale gründere og bedrifter under etablering.

MDG vil støtte forskning og utvikling, og arbeide for økte investeringer i den kunnskapsbaserte industrien. På denne måten vil vi fremme utvikling av miljøvennlig teknologi og bygge opp lokale kunnskapsmiljøer som kan bidra til å utvikle arbeidsplasser for fremtiden.

I det moderne Andøy er det behov for folk som tør å starte og drive bedrifter. Den positive viljen til forandring som finnes i bedriftene skal oppmuntres til å gå hånd i hånd med langsiktig og bærekraftig utvikling. For å møte utfordringene som Andøy og verden står overfor må Andøy legge til rette for innovasjon og skape best mulige forutsetninger for en grønn omstilling – flere arbeidsplasser, bedre velferd og satsing på miljøteknologi. Behovet for ideer, mot og initiativ er stort.

Andøys nye motor for etableringer er nye Andøy havn, Andøya Space Port og Andfjord Salmon. Vi ønsker etablering av en klimatilpasset nasjonal fiskerihavn velkommen. Vi ønsker en internasjonal forurensingsfri oppskytingsbase for små satellitter velkommen og vi ønsker landbasert fremtidsrettet oppdrett velkommen.

Miljøpartiet De Grønne i Andøy vil jobbe for følgende:

- Stimulere til nye maritime næringer i sammenheng med utvikling av Andøy havn.
- Utvikle Andøy Havn KF og Andenes havn til en grønn, klimatilpasset havn.
- Fortsatt fordeling av fiskeressursene til mange enn eierskap og fiskekvoter på få hender.
- Større fokus på kvalitet og bærekraftig beskatning av felles fiskeressurser.
- Opprettholde og utvikle stønadslånsordningen i Andøy med fokus på unge fiskere.
- Utvikle en miljøvennlig havn som håndterer avfall og muligheter for lading av fremtidens fiskefartøy.
- Aktiv motstand mot seismikk og oljeboring i Vesterålen, Lofoten og Senja.
- Kreve at all oppdrett og havbruk skal være lukkede anlegg som ikke truer lokale laksebestander eller forurenses fjorder.
- Fremme en bærekraftig landbrukspolitik med fokus på mer økologisk landbruk med tilpassede husdyr-raser for klima og geografi, og bedre økonomi i dyreholdet.
- Sikre bøndene mer inntekter på salg av produkter ved å skille på høykvalitetsprodukter fra Andøy.
- Stimulere til større omsetning av landbrukseiendommer som i dag ligger brakk eller ikke bebos. Fortsatt bo og driveplikt i Andøy.
- Utrede behovet for en jordreform, slik at dagens produsenter kan ta i bruk areal som ikke drives i henhold til driveplikten.
- Økt satsing på DEBIO godkjenning i landbruk og fiske for å skille våre høykvalitetsprodukter fra Andøy fra volumprodukter fra andre steder i verden og Norge.
- Sikre gjenbruk av Andøya flystasjon til videre sivil/militær utvikling av arbeidsplasser.
- Gjennom styrking av sentrum på Andenes vil MDG jobbe for å redusere handelslekkasje fra Andøy. Styrking av sentrum vil gjøre butikk og varehandel til en bedre opplevelse for kundene og redusere unødvendig netthandel og transport ut av kommunen for å handle.
- Fortsette å utvikle turisme og reiseliv i Andøy som en av hovedsatsingsområdene for næringsutvikling i Andøy. Fortsatt satsing på Andøy Reiseliv gjennom mer tilrettelegging, mer informasjon, økt kvalitet på tilbudet og mer fokus på bærekraftige løsninger og tilbud som etterspørres av utenlandske tilreisende.
- Utrede innføring av turistskatt i Andøy. Skatten skal uavkortet gå til drift og

vedlikehold av infrastruktur, turveier og turmål i Andøy.

- Styrke stønadslånordning for ny-etableringer i Andøy. Kommunisere ut mulighetene om etablererordninger.
- Styrke det regionale samarbeidet med Fabrikken Næringshage/Egga Utvikling. Utvikle Veksthuset i Andøy til å bli en kreativ møteplass for folk som vil etablere seg i Andøy.
- Jobbe mot etableringen av Andmyran vindpark og for etablering av verneplan for myr, i Andøy.
- Stimulere til utvikling av næringsklynger innen bærekraftig havbruk, mineralforedling, reiseliv, romteknologi og fiskeforedling.
- Der det er fornuftig inngå forpliktene regionale samarbeid for å løse oppgavene til det beste for innbyggerne.
- Ha større åpenhet og debatt om hva omstillingsarbeidet SAMSKAP gjør for Andøy.

11. Nye innbyggere, rekruttering og arbeid

Miljøpartiet De Grønne i Andøy ønsker arbeidssøkere, tilflyttere og flyktninger velkommen til Andøy. Norge og Andøy må ta sitt ansvar for å hjelpe den store flyktningstrømmen som kommer inn til Europa gjennom Nord-Afrika, uavhengig av nasjonalitet, etnisitet og religion. Og de pengene som følger med fra staten for å integrere flyktninger må brukes til dette.

Miljøpartiet De Grønne vil prioritere kortere arbeidstid framfor økt materielt forbruk. At vi i dag produserer langt mer per arbeidstime enn våre forgjengere, har gjort livet lettere. Vi har fått kortere arbeidsdager og lengre ferier, men mesteparten av produktivitetsøkningen er tatt ut i form av økt kjøpekraft og forbruk. Dette vet vi at ikke er bærekraftig. Redusert arbeidstid vil gjøre at det blir mer tid til frivillig arbeid, omsorg for nær familie, politisk virksomhet, nabolagsdugnader og annet ulønnet arbeid og deltagelse.

MDG vil jobbe for å begrense bruken av ufrivillige deltidskontrakter. Samtidig vil vi ha redusert arbeidstid framfor økt kjøpekraft.

Private foretak, særlig ideelle organisasjoner og andre ikke-kommersielle foretak, kan utgjøre et godt supplement til det offentlige og bidra til større mangfold. Samtidig ønsker De Grønne å gjøre arbeidslivet tilgjengelig for flest mulig av landets innbyggere, uavhengig av kjønn, alder, arbeidskapasitet, etnisitet eller grad av funksjonshemming. Vi mener det er en menneskerett å kunne bidra til den felles verdiskapingen og i det sosiale livet som arbeidslivet er.

Arbeidsplassene må tilrettelegges slik at funksjonshemmede og folk med nedsatt arbeidsevne i større grad kan delta på lik linje med andre.

Miljøpartiet De Grønne i Andøy vil jobbe for følgende:

- Gjennomføre jevnlig “jobb for 2” kurs i Andøy kommune.
- Styrke introduksjonsprogrammet for flyktninger. Øke intensiteten i integrerings og språkarbeidet.
- Sikre at bosatte flyktninger kan gå inn i et utdannelsesløp som gir grunnleggende kvalifikasjoner for videre utdanning eller jobb.
- Tilrettelegge mer for praksisplasser og arbeidstrening.
- Sikre sosiale møteplasser og aktiviteter hvor fremmedkulturelle lett kan inkluderes og møte etniske norsker.
- Starte opp prøveordning med lokalt vikarbyrå hvor barrierene mellom arbeid, kompetansebygging og stønad reduseres til et minimum.
- Skaffe lærlingplasser til alle som trenger det.
- Skape flere jobber for mennesker med nedsatt funksjonsevne i offentlig sektor og tilrettelegge for at private bedrifter ansetter folk med funksjonshemninger.
- Arbeide for at offentlige og private bedrifter samarbeider med fagbevegelsen om forsøk med tariffavtaler der redusert arbeidstid erstatter reallønnsøkning. Vi vil støtte forsøk med 6-timers dag i kommunen og i næringslivet.
- At kommunene reduserer bruken av ufrivillig deltidskontrakter.
- Gjøre det lettere å jobbe deltid for de som ønsker det, slik at blant annet foreldre kan tilbys kortere arbeidstid og få større muligheter til å være hjemme med små barn.
- Ha en utvidet norsk arbeidsmiljølov med solidaritetsansvar som hovedprinsipp; øke fagorganisertes innsynsrett i arbeidsforholdene, likestille turnus- og skiftarbeid, reell likelønn, ingen aksept for sosial dumping.

12. Infrastruktur og tekniske tjenester

Andøy kommune må styrke de tekniske tjenestene til innbyggerne. Behandlingstiden på en del tjenester er langt over det som det bør være for å sikre blant annet næringsutvikling og boligbygging i kommunen.

Miljøpartiet De Grønne i Andøy vil jobbe for følgende:

- Utarbeide og vedta ny hovedplan for vann og avløp i Andøy kommune.
- Utarbeide og vedta en reiselivsstrategi for Andøy kommune, med tilrettelegging og tiltak mot slitasje og overturisme som utfordring.
- Tilrettelegge for friluftsliv og dermed for reiseliv.
- Sørge for at alle innbyggere har tilgang på rent drikkevann.
- Fortsatt satsing på vedlikehold av kommunale veier og sykkelveier.
- Planlegge og bygge sykkelvei på strekningen Andenes - Bleik, på Åse og på Dverberg.
- Utvikle kyststi fra The Whale til Romskipet Aurora, med mål om sammenhengende kyststi/gang-sykkelvei/fjellvei fra Andens via Bleik til Stave.
- Få ned saksbehandlingstiden på plan, byggesak, kart- og oppmålingsaker.
- Der det er fornuftig inngå forpliktene regionale samarbeid for å løse oppgavene til det beste for innbyggerne.
- Satse på energiøkonomisering og godt vedlikehold av kommunale bygg.
- Utrede fordeler og ulemper med et kommunalt foretak for bygg i Andøy kommune.